

ÚJ NEMESSÉG

A MAGYAR IPAROSREND TÁRSADALMI LAPJA

Előfizetési díj egy évre:
Tagoknak 3.50 P
Pártoló tagoknak 7.— P
Intézményeknek 40.— P

Alapító főszerkesztő:
vitéz PINTÉR JÓZSEF

Megjelenik kéthetenként
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VII. Rottenbiller-utca 20—22. sz.
Telefon: 424—981

HOL A KETTŐS KK?

Sz. Sz.

ITT az „Új Nemesség“-en pl. seholy sincs! Miért? És sok más helyen sincs! Miért? Nincs pl. az egyetek házán zászló alakjában! Nagyon sok tisztviselőnek és tagnak jelvény alakjában a kabát hajtokáján! Miért? Nem törődünk vele? Unalmas? Félünk tőle? Mások ne lássák? Vagy hiányával azt akarom szem elől téveszteni, amit jelent: „Krisztus és én, mi ketten együtt masírozunk az örök élet útján!“?

Azt mondták az egyik értekezleten: Nem kell mindig Krisztust emlegetni, mert akkor nem jönnek a fiúk! Nem érdekli őket! . . . Lesz ezzel több órabérem — mondogatta az egyik! Hát talán ezért van a KK betűről s akít jelent. Krisztusról a nagy külső és belső csend? Leszálítani az egyet szintjét a tagok bizonyos rövid és sokszor kötött, futó igényeihez (tánc, ping-pong, futball stb.) s nem felnevelni, felhatványozni a tagok igényeit az egyet szintjéhez?

„Istenben vagyunk, élünk s mozgunk!“ Isten mosolyog ránk a világ tökéletes szépségéből, a csillagvilág szédületes örvényeiből, a megérett búzaszem rejtélyeiből, az ember testi-lelki együttesének még meg nem fejtett esodáiból. És leginkább Krisztus életéből arcából! Krisztusban a második isteni személy ragyog rám emberi testből, emberi életből. Az egész világ Isten tükröképe. Isten önmagáról szóló kinyilatkoztatása. Hiába akarod nem látni! Hiába futsz előle! Hiába tagadod! Azzal nem tűnik el a világból! Azzal nem lesz nem Istenné.

Hiába mondogod: lehet, hogy 1841-ben szükség volt rá, 1941-ben már nincs szükség rá! Ezzel a mondá-

soddal nem semmisül meg! Vagy úgy gondold, hogyha nagy órabéred van, akkor van Isten, ha kicsi, akkor nincs? Vagy aszerint van vagy nincs, amint kinek-kinek jól esik? Ha akarom fehér, ha akarom fekete? Dzsingisz Khan hadai Ázsiát birtokukba vették s Európában egészen a Földközi tengerig kalandoztak. Utóda: Timur Lenk 35 nagy hadjárat folyamán Indiát is legyűrte 1400-ban. Függett Isten léte attól, **ők mit mondtak, mit követeltek?**

Döntsük el végre, mi az állásfoglalásunk Istent, Krisztust illetően? Van részemre vagy nincs? Ha nincs, akkor csakjarm megögttem az egyetlel ajtaját. Ha az egyetlel nem akar, nem mer vele foglalkozni, lakatolja be kapuit. Ha igen, akkor Krisztus legyen eleven valósága az egyetlelnek is, meg a tagoknak is. Krisztus legyen állandó problémája az egyetlelnek is, a tagoknak is! Tőle—Hozzájáró futószalagon folyjanak életem s életünk napjai, külső-belső eseményei. Krisztus s vele kapcsolatban a lét, lélek, örökkévalóság, halál, ember testi-lelki együttese, természettudomány állandó feszültséget, tehát életet adó beszédek, viták, előadások tárgya legyenek. S e téren az egyetlel s tagjai oly magas szellemi szintet fussanak ki, mi páratlan a községben, városban.

Fel tehát a zászlót a házon! A ketős KK betűs jelvényt a hajtokára és beölelni a szívébe! Nem baj, ha kezdetben kicsi is a sereg! Nem baj, ha ránk zúdul is a világ. „En meggyőztem a világot!“ — mondja Krisztus! Christus vincit, Christus regnat, Christus imperat!

MEGINT egy kettős betű. Két Sz. Szellemi szintet jelent. Magas szellemi szinteret. Tehát emelkedett szellemi életet. Természetesen egyetemnek is hívós, kulturális, szellemi síkját. Napjaink katasztrófális tömegkardám élete s ennek következményeképpen a primitivere való visszahajlás az élet minden vonalán amúgy is mindjobban az anyaghoz köt mindnyájunkat. Keltegezzük tehát szellemi életünket, hiszen általa vagyunk a teremtet világ ura, benne vagyunk az Istenképmás, vele jutunk Istenközelségbe. Szellemi életünk ereje igazi emberi specialitásunk, tudásunk, élet-sikerünknek alapja is és boldogságunk.

„Inter arma silent Musae!“: háborúban elcsöndesednek a művészetek, tudományok! — A kémiai és technikai kultúra szédületes előrerobogásának megfelelően a művészetek és tudomány, ha nem is produkál léleketelállító eredményeket, mégis szenzációs lehet a kíséit is hozzáértő és szellemileg igényes ember részére mindaz, amit például a természettudomány, orvostudomány napjainkban újat produkál. A csillagászat, a fizika utolsó évtizedének felfedezései alapján rendítették meg régi tudományos világnézetünket. Az ember testi-lelki együttesének titkai után, a hatalmas erőfeszítés egy kis fényt lopni abba az örökkévalóságba, amely földi személyiségünk elporlása után redink várakozik, keresni a világűr folytonos tágulásának értelmét, kutatni az elkepesztő erejű kozmikus sugárzás titkait és a legújabb undulációs elmélet területén végigfantáziálni föl-

dünk kisugárzásból történő végét; ezek mind-mind egy kicsit is emelkedettebb szellemi síkon mozgó ember részére ezer deklatívregény izgalmainál is izgalmasabb problémák.

Az Uj Nemesség tábora nem akar leszállni a tömegszinthez. Nem akar csak tömegigényeket szolgálni. Ha csak kevesen is, de kitörünk a karám kereteiből s elől masírozva, adni szeretnők az ütemet s magunk után vonzani testvéreinket s egyleti életünket. Akár fizikai, akár szellemi munkával vagyunk terheltek, meneküljünk közbe-közbe üdülésre, felfrissülésre, erőnövekedésre a ma-

gasabb szellemi élet tisztá levegős területére. És keressünk vezetőket. Talán még inkább: neveljünk magunknak vezetőket. Tudományos előadásokkal és értekezésekkel nem sokra megyünk, ellopasztjuk a dolgot és unalmassá teszük, meneküljünk előlük. Olyan vezető testvér, pajtás, barát kell, akinek minden idegszálában és agysejtjében bent ülnek e problémák, mint a kopó szaglásznak utánuk s ellenállhatatlan varázssal áradnak ki belőlük ismereteik s káprázatos világot borítanak ráink, hallgatókra. Elő tehát a kettős Sz betűvel! Ez legyen „Ex libris“-ünk! Egyletünké is!

Mikor a bolha

köhög!

SYT! BOLHÁK! De néha miesoda S tömegben! S úgy köhögnek, hogy belekábul a világ. S mind a legmodernebb jelszókat. Természetesen főleg a szocializmust. Most bújtak csak ki a bolhatójásból, de már a legelső vonalban nyüzsgöve köhögnek és csipnek is egyúttal, mert hiszen ez a természetük. Csipve szívjanak. A csipett által termelt javakat szívják, mások vérért. Akinnek van, azét elszívják. Nem ők termelték, de az övék legyen.

Rögen is körülköhögtek táborunkat közbe-közbe vagy elvétele, de ma? Egész köhögési koncert! Ugyilátszik, még mindig vannak szociális javaink. A száz év óta termő öreg gyökér mégsem száradt még ki. Egyleti táborunk már száz év óta termi a gyakorlati szocializmus gyakorlati javait a munkástevéreik részére. De mit termeltek ezek a köhögők a köhögésen kívül?

A Legényegyletet a szociális szükségesség szülte. Kolping egy időben indult Marx-al, ugyanazon a területen: ipari munkásvilág területén. 1849 május 6-án indult el Kölnből a Columbia-téri iskolából az első legényegyleti század s ugyancsak Kölnből ugyanebben az időben a város Vigadó-jából az első marxi csapat. A két alapító egyénisége fémjelzte a két mozgalmat. Marx, a zsidó ügyvéd, a forradalom elméleti síkján és gyakorlati fegyvereivel a politika területére tört be. Kolping a maga munkáseletéből tanúságot vonva azonnali gyakorlati segítséget próbált teremteni sorstársai részére. A céhkeretek gazdasági biztonságából, a mester családjának és műhelyének közösségéből utétra került és a liberális világszemlélet: „aki bírja, marja“ elve alapján megindult verseny következtében megszünt kisipari műhelyekből munkanélkülivé vált sorstársai részére a legényegyleti házakban és internátusokban újra otthont adott, melegséget, egy hiányzó család szeretetét, a munkanélkülivé vált sorstársai részére a legényegyleti házakban és internátusokban újra otthont adott, melegséget, egy hiányzó család szeretetét, a munkanélküliség napjaiban kitartást, a baráti szellem és támogatás erejét és vigaszágát, Németország majd egész Európa kisebb-nagyobb városaiban rohamosan felállított legényegyleti házak és in-

Segítség! Orvos!

- Teremtőm! Mi baj? Beteg vagy?
- Nem.
- Nem? Hát akkor mi baj?
- Nem vagyok egészséges.
- Viccelsz?

— Nem, komolyan beszélek. Szerintem más az, mikor az ember már beteg. És más, amikor csak nem egészséges. És az az én és a mi táborunk programja, hogy akkor kiáltunk orvost, amikor még nem vagyunk betegek, de már kezdünk nem egészségesek lenni. Az lenne az ideális, ha az orvosoknak az lenne a legelső szerepe, hogy vigyázzanak az ember egészségére. Kezljének, hogy meg ne betegedjem.

Az egészség az egyik legnagyobb szociális java a társadalomnak. Mennyi rengeteg szenvedéstől, óriási költségtől kimélnők meg a társadalmat, ha eljutnánk odáig, hogy az orvosok légioja kezelné, vigyázná, gondozná egészségünket. Mindig kevesebb lenne a kórház, kevesebb a gyógyszer, kisebb a halandóság és több az egészséges, életvidám ember. Mikor körülöttünk minden szocializmust kiált, ne felejtsük el a leghatalmasabb tényezőt. Előttem ül egy plébános úr vidékről. 4000 lakosú községe van, hála Isten majd 800 magyar gyermekkel, de nincs orvos, patika „zöldkereszt“ stb. Bárcsak ott tartanánk már, hogy ne ezért kiáltunk orvos után.

De hát elsősorban magunk számára vonjuk le a tanulságot. I. Bármi módon jutunk hozzá, de próbáljunk orvost állítani a betegségek megelőzésére, egészségünk biztosítására. Hála Isten, sok barátunk csinálja is ezt már s egyleteink is próbálják. Központi egyletünkben

15 év óta működik e téren és e célból egy áldottlelkű főorvos, aki kitűnő pedagógus is egyúttal és kiváló szónok. 15 év óta ezt csinálja, hogy figyelmeztet mindenre, amivel a betegséget elkerülhetjük és egészségünket megtarthatjuk. Megtanít arra, hogy mindnyájunkra állandó betegség leskelődik foglalkozási águnk miatt. Szabót, fodrászt, asztalost, papot, tanítót sajátos foglalkozásából származó sajátos betegség fenyegeti (szem, tüdő, torok, asztma, mérgezés stb.).

Most szavazták meg a törvényhozásban a házasság előtti orvosi vizsgálat kötelezőségét. Mennyi mindent kellene tudni a két házastársnak a családi élet higiéniájáról s a gyermekek életének őrzéséről, fejlesztéséről. Foglalkozunk-e ezekkel a problémákkal? Ismerjük-e testi életünk nyitját, igényeit, fiatal korunktól az öreg korig? Testi egészségünk egyéni életünknek is egyik legnagyobb szociális java. A szocializmus körül való ugrándozásaink közepette gondolunk-e erre?

ternátusok révén (München, Salzburg, Wien Budapest, Zágráb stb.) vándorlási lehetőséget. Kolping nagyon jól tudta, hogy a nyers szociális javak nyújtásánál az is fontos, hogy sorstársai kezükbe kapják a megszerzésnek az eszközét s magukfölött tudják a javak megmaradásának biztonságát és az el nem adásnak biztonságát. A javak megszerzésének lehetőségét biztosítja részemre az ész és a pénz és a pénz nagyon sokszor az ész. Tehát szükség van tudásra. Mindent elkövetett tehát, hogy sorstársait a tudás hatalmas fegyveréhez hozzáfuttassa — s itt értjük nem csak a tökéletes szakmai tudást: „Az ember mindenben nem lehet mester, egyben azonban: élethivatásban, szakmájában tökéletes mesternek kell lennie!” — hanem az általános műveltséget is és az ipari és a kereskedői élet sikerét biztosító mindenfajta közéleti ismeretet. A tudáson kívül a második eszköz szociális javaim békés birtoklása érdekében az a tudat és rendszer, hogy sorsom intézése olyan kezekbe van letéve, akik előtt az én emberi sorsom legalább olyan érték, mint az ő sajátmaguk sorsa a felebarátjái szeretet isteni parancsolata alapján: „Szeresd felebarátodat, mint önmagadat!” Ha sorsom intézése olyanok kezébe van letéve, akik Isten szemmértékével, Krisztus áldozatának értékével értékelnek engem, szegény munkásembert, akkor érzem csak szociális javaimat biztonságban s akkor vagyok biztos afelől, hogy el nem árulnak, el nem adnak, cserben nem hagyják.

Ime, a mi legényegyleti szociális termelésünk területe és eszközei százesztendő alatt és óta. S talán eredményei is voltak és vannak! És nem is talán! Annál biztosan több, mint amennyi a köhögőké.

Kell a jó bornak cégér?

AKÖZMONDÁS azt mondja: nem kell. Ha viszont manap megnézzük a millióféle közéleti kocsákat, hát beleszédülünk a sok cégérbe. A propaganda minden eszközével szédületesen színes, hangos jelszó, reklám-cégérrrel vannak díszítve. Vajjon jó bort mérnek-e bennük? A közmondás szerint: alig.

Tehát nem kell cégér? Legényegyleti életünk nagyon sok helyt és nagyon sokszor egészen zárt, sőt szűkre zárt területen mozog. Elég nagy baj! Legalábbis annak látszik. Hogy ne kelljen cégér hozzá: mo-

Mi lesz veled emberke?

EGY REGÉNY CIME ez, de ezt kiáltjuk a kisipari frontról mind nagyobb tömegben menekülő mesterek és segédek felé. Mi lesz veled emberke?

Mesterek is bezárják a boltot. Azt mondják: hogy nem bírják a versenyt. És kérnek kalauzállást vagy altiszti állást bankban vagy házmesteri állást. Hát igen-igen! becsukják a boltot, mert nem bírják a versenyt! De ebben nem csak a verseny a hibás, inkább valami kellék, sőt alapkellék hiányzik a személyiségből, hiányzik a tudásból, hiányzik a kereskedelmi hozzáértésből, amit meg kellett volna szerezni fiatal korban, vagy a mesteri élet során. Mert azért vannak még most is jólmenő kisipari műhelyek a fodrász szakmában is, a szabó szakmában is, a bádogos szakmában is, sőt még talán az asztalos szakmában is. Valamikor gyönyörű életszintet biztosított a kisipari pálya és a rátermettek részére még manap is jóltermő talaj. Nagy szabadságot biztosít, függetlenséget, szabad mozgást, önállóságot, lassan-lassan társadalmi pozícióit is, kényelmet, több kenyeret, házat is, autót is, több kultúrát. Természetes, hogy a rohamléptekben haladó és változó korrallal a kisipari műhelyek külső és belső berendezkedésének, tempójának és eszközeinek is arányosan haladnia kell.

A segédek is szögre akasztják a kisiparos sorsot, de más indítókokból. Hát először is a gyárban ma többet keresnek. A heti fizetés duplája annak, amit a kisipari műhely fizet. És másodsor — és ez talán az alapbaj — nehezen megy ez az üzleti szellem, üzleti kedv, üzleti fürgesség s egyéb fajta rátermettség magunkból való kinevelése, illetőleg az ezekben való kitarás. A közéleti állásokban nincsenek üzleti gondok, nem kell spekulálni, tervezgetni, nincsenek üzleti meglepetések, konjunktúra hullámzásainak nem vagyunk kitéve, nem létfenyegető a verseny, megvan a nyugdíj. Szűkkörű élet, szűkre szabott szellemi szint, kevés teremtés, alkotás, csekély mélyígható életöröm. És azonfelül mindannak a hiánya, amit fentebb a kisipari stand szépségéről és jószágáról mondtunk.

Nagy baj ez azért! A nemzetre is. Fel kell rázni magunkat, fiainkat. Most kellene az őrségváltásra készenállunk! Sőt! Most hajtják végre az őrségváltást. A stand egész területén mindenki ki maradjon? Szolgák maradjunk mindörökké. Ipari, kereskedelmi, közgazdasági, pénzügyi, üzleti élet egésze területe reánk várna és mi fiatalon, fáradtan és üresen, talán örömmel rohamunk begubózkodni egy kalauzi, egy szolgai állásba.

Mi lesz veled, kisipari emberke? Ily kicsire töpörödtél?!

dern tempójú propaganda, pénzügyileg sokszor ki nem bírható propaganda, feltétlen szükséges, hogy feltétlen jó bort mérjenek benne. Olyan legyen tehát munkájának eredménye, hogy kisugározzék a szűkrezárt keretek közül. A kozmikus sugarak a világűrben száguldó égitestekről hozzánk érkező sugarak olyan erősek, hogy négy méter vastag ólomtömbön keresztülhatolnak. Milyen erősnek kell tehát lenni a munkeredménynek, amelynek ki kell világlania a legényegylet szűk falain keresztül a község és város körletébe? Hát még milyen erősnek a befektetett energiának, hogy ilyen eredményt szüljön. Vonjuk le tehát

a tanulságot: nem kell cégér akkor, ha ekkora a befektetett energia és ilyen erős a munkaeredmény.

De Istenem! Hol van ez? És ha lenne is, ebben a nagy, kábitó zárzavarban ki veszi észre, kit fog meg, ki ér rá, hogy egy pillanatra is megállva figyelne, értékelne? Ebben a nagy világrohanásban nemcsak erős hatásoknak, de rengeteg változatos erőeknek is kell segítségül jönni, hogy cégem borát ne csak észreveggyék. de igyák és szeressék. Kell tehát manap még a jó bornak is a cégér. Kell nagyvonalú, színes, átülőerezű, de nemis propaganda ügyeinknek és egyletünknek szolgálatában.

Jöjjön el nemzeti életünk pünkösdi tüze: nemzeti öntudat!

Irta: IFJ. AMBRÓZY ÁGOSTON

A KOR, AMELYBEN ÉLÜNK, veszélyekkel és bizonytalanságokkal teli. Világnézetek, életformák, szellemi forradalmak vajudnak a világ népei között. A térkép napról-napra változik, s változnak a jelszavak, a meggyőződések, a hitek, a legendák is. Senki se tudja, mi lesz holnap. A jövődő ködbe és füstbe burkolódik kutató szemünk előtt s a napok és események áradásában alig találhatunk biztos pontot, amelyen megvethetnénk a lábunkat.

Pedig a fiatal ember, aki — mint ti és én magam is — szívében bátor és kedves bizakodással áll lendülő pályája első határvonáinál, félve erejét és eltervezett életművét, munkáját, létét, esetleg alapítandó családi tűzhelyét, a fiatal ember biztonságot követel. Biztos ösvényt, bizonyos elindulhat, biztos célt, amely felé áldott erőt összpontosíthatja, biztos pontot, amelyen erős lábait megvetheti.

Kedves barátaim, és a kortárs, a társ szeretetével, tisztelttéval és aggodalmával szölok hozzátok. A probléma, a biztonság problémája nekem sem idegen. S a szerény tanács, amelyet adhatok nektek, a tietekkel azonos körülmények: töprengések, vívódások között éledődtök meg. Én is elkezdtem dolgozni, hittel, reménnyel, lendülettel s engem is elborítottak a kétségek, hogy: érdemes-e? Hogy hitemet és reményemet nem cáfolja, fojtja-e meg a bizonytalanság jövődő? Hogy a világ eseményei, melyek napjainkban oly ellenőrizhetetlen és előre nem látható kavargással özönlének, nem teszik-e feleslegessé munkámat? Hogy van-e értelme elindulni valamerre, hogy van-e értelme harcolni valamiért?

Talán nemcsak e forrongó kornak a sajátja e bizonytalanság, mely a fiatalok szívét emészti? Talán apáink is keserű kétségek között nyúltak vésőjükhöz, kalapácsukhoz, tollukhoz? A fiatalság örök problémája a bizonytalanság. A jövő, mely egyszerre bölcséggel kecsegtet és inséggel, kietlenséggel fenyeget. Egy bizonyos. Ma fokozottabb mértékben van szükség hitre, melyből erőt meríthetünk, egy bizonyos pontra, amelyből kiindulva a magunk részére meghódítahssuk az életet. Hol keressük ezt a bizonyos pontot? A politikai események pergésében, mely olyan változó, mint a felhők futása? Vagy a hadseregek erejében, amely városainkat, házainkat romlásal fenyegeti? Korszerű jelszavakban, amelyek raké-

taként pattognak, csillognak és tűnnek el? A napi események csalfa, sodró lendülete elkábíthat mindenkit, de azt nem, aki életére, jövőjére, leendő családjára gondol. Nekünk többre van szükségünk, ha becsületes emberhez, férfihoz méltó szép és erős életet akarunk élni. Nekünk valóban biztos pont kell, amely ellenáll a kor, az idő viharainak s melyre nyugodtan építhetünk. Ezt a biztonságot — higyjétek el nekem — sehol, sehol e nagyvilágban nem találhatjuk meg, csak *önmagunkban*.

A magam ereje és tudása, mindig és mindenütt érték, bármit hozzon is a jövődő. A magam hite, minden körülmények között erő, amely átszögíti a zökkenőkön. A mesterség, amelyet megtanultam és a becsület, az öntudat, amelyet szívémben hordok, a kezek világban mindenütt biztos alap, amelyből kiindulhatok. Ezért, ha mi, magyar fiatal emberek fajtánkhoz és hagyományainkhoz méltó biztonsággal akarjuk felépíteni életünket, csakis önmagunkból és önmagunkkal építhetünk.

Öntudatra van szükségünk. Tudásra és értékeink büszke tudatára. Az ország, amelyikben élünk, a nemzet, amelynek hí fiai vagyunk, húszéves elnyomatás után ismét élni, munkálkodni kezd. E történelmi időkben különösen szent kötelességünk, hogy valamennyien hasznos, biztoskezü építői legyünk saját életünknek és ezáltal nemzetünk életének. Hinni kell önmagunkban és nemzetünkben, önmagunk és nemzetünk hivatásában. A biztos pont, amelyre építhetünk, az *öntudat*. Az *egyéni öntudat* és a *nemzeti öntudat*.

Beszéljünk először a *nemzeti öntudatról*.

Itt nekünk, mai magyar fiataloknak különösen nehéz dolgunk van.

Húsz év óta, *Trianon óta*, nehéz napokat éltünk át. S a nehéz napok, a fenyegető és lesújtó balsikerek hatása alatt valami olyasféle érzés alakult ki bennünk, hogy Európa népei között, mi „kisebb számunknál” és „kurtább földünknel” fogva bizonyos szempontból másodrangúak vagyunk. „A Balkán Magyarországnál kezdődik” — mondja sok úgynevezett tudományos könyv, „a nagy, nyugati kultúrák elérhetetlen magasságban ragyognak felettünk” — vagy: „örülünk, ha valamelyik igazán civilizált,

dicsőmúltú, európai nagyhatalom védőszárnnyai alá veszi a mi kicsi és gyenge országunkat”.

Az ilyenféle szövegek könnyen aláássák egy korszak bármelyik nemzetének öntudatát. S be kell vallanunk, hogy a világháború súlyos csapásaitól félig öntudatlanul bizony majdnem végzetesen magunkévá tettük ezt a — hogy modern névvel nevezsem — „gátlást”. Ezt az érzést, mely szerint kisebbek, kevesebbek vagyunk a „nagy, nyugati országoknál és nemzeteknél”. A mai iskolásgyerekek nagyobb, elfogultabb tisztelettel néznek az angol „Magna Chartá”-ra, mint a magyar Aranybullára, legendásabb hódolattal tisztelik Jeanne d'Arc-ot, mint Szent Margitot, Nagy Károly német császárt, mint Nagy Lajos magyar királyt. Véresebb és hatalmasabb háborúnak képzelik el a legendás, angol piros-fehér-rózsza háborút, mint Árpád és Szvatopluk csatáját, Mátyás király bécsi hadjáratát vagy Hunyadi János török útkezeteit.

A Trianon gyászlobogói mögött megfakult a magyar történelem és ezzel együtt a magyar nemzeti öntudat. „Kis nép vagyunk” — mondják a magyarok s ebben a megállapításban méltatlan meghunyászkodás és belenyugvás van. A kultúrát és civilizációt természetesen Amerika, Anglia, Németország, Franciaország diktálja s nincsenek férfiak, akiknek eszükbe jutna, hogy ezekkel a hatalmakkal versenyre kelhetnénk. Igaz, hogy húsz év kegyetlen elnyomása alatt nem volt és nem lehetett alkalmunk, hogy a nemzet képességeit és elhivatottságát szabadon kifejthessük s ezért egy-két lépéssel elmaradtunk, de gondoljunk arra, hogy mit jelent húsz év a világtörténelemben?! Gondoljunk arra, hogy nem szabad a hamis, elferdített, közeli példák alapján döntenünk. Ne legyünk megfélemlítettek és rövidlátók, nézzünk végig — a nyomorúságos húsz év, vagy egy nyomorúságos emberöltő helyett — az ezeréves magyar történelmen és a még régibb, történelmi mondák kódében felragyogó magyar időkön. Hol voltak a barbár gót, frank és gepida hordák, amikor Attila lenyűgözően magasbrendű és döntő kultúrájával is, de kérelhetetlenül kemény, európaian fegyvelmezett hadseregével is felülmulta és megadásra kényszerítette a félszigeten élő népeket. Hol volt a mai civilizáció vágyakkal és rajongással körülímádot Párisa, amikor Budán már Mátyás király nemes renaissance palotái uralkodtak. Termeikben lovagokkal, papokkal, humanistákkal? 1400-ban Párisban kalózok, rablók, idegenek és elkorcsosultan vérszomjas benszülöttek kannibáli barikád-háborúja dúlt, ugyanekkor a nagy magyar költő: Janus Pannonius egyik névtelen, szerény követője a budai királyi vár alkonyatában Mátyás király csobogó kútja alatt a

következő sorokat cizellálta pergamentjére: „Telik a magyar bőségből, ékes metrumokra”. Gondoljunk Hadik generálisra, aki gáláns ajándékképpen 12 pár keztyűt hozott az ellenséges Berlinből a magyar királynőnek. Az Országos Levéltár dokumentumai között tucatszámra találhatunk pápai, császári és királyi szerződéseket, amelyeknek végzős és megfélemlíbezheteretlen záradéka: Hogy mindezt csak abban az esetben vállalja a szerződő, ha a magyar király is beleegyezik. Magyarország nem is olyan régen rettegett és bálványozott hatalma volt a világnak. Birodalmak, koronák, cselszövéses és trónöröklések sorsa függött az apostoli kettős keresztess magyar király egyetlen intésétől. Mátyás udvarában sima és behódolt udvaroncokként szótték, fonták apró ügyeiket az olasz, angol, francia és német udvaroncok. Mindezekről húsz év nehéz megpróbáltatásai között könnyű elfelejtkezni.

Könnyű elfeledkezni arról, hogy Könyves Kálmán királyunk korát meghaladó mélységes bölcsességgel ítéli el az idegenből származó és majdnem napjainkig pusztító inkvizíció intézményét. Könnyű elfelejtkezni IV. Béla árpádházi királyunkról, aki az ázsiai tatárhordáktól kikezdet európai civilizációt mentette meg új országalapításával. Könnyű elfeledkezni Hunyadi Jánosról, aki mélyen járó, kultúráltan hadvezéri megérzéssel többet tett a katolicizmus érdekében, mint a keresztess háborúk összes „nyugati vitézei” együttvéve. Könnyű elfeledkezni a déli harangszó jelentőségéről, amely ma is a nándorfehérvári ütközet kultúrális, európai győzelmét hirdeti. Vajjon ki gondol most Zsigmond király és császárra, akinek bölcsességén a világjelentőségű constanzi zsinat óta nyugszanak a katolicizmus alapvető dogmái. És ki látja az igazi Rákóczi Ferencet, aki rongyos, elcsigázott hadai élén eszmei háborút indít akkor, amikor Európaszerte az anyagiasság szemlélete uralkodik. Mi lehet kultúrálisabb, mint az eszme? S Európában eszmei háborút az évezredes történelem folyamán talán csak a magyar nép, a magyar nemzet árpádházi királyai, Balassi Bálintjai, Zrinyi Miklóssai, II. Lajosai, Hunyadi Jánosai, Petőfi Sándorai és Tisza Istvánjai vívtak. Magyarország az ezer év folyamán Nyugat védőbástyája volt, ki meri letagadni, hogy ezután is az lesz? Ki meri letagadni, hogy történelmi hivatásunk az európai nemzetek legelső vonalába állít minket? Van-e — ma sikeres — idegen nép, amely kultúrárában, hadi dicsőségben vitatni merné ezeréves elsőbbségünket?

A pünkösdi ünnepekörben azért imádkozom, hogy szálljon — pünkösdi nyelvként — valamennyiünk homlokra fölé az öntudat, az egyéni és a nemzeti öntudat erősítő, szent tüze.

**Krisztus szocialis
Királysága jöjjön!
el a Te országod!**

EMEBERI ÉLETÜNK tökéletesebb kiteljesülésének egyik legfontosabb, leghatásosabb és nélkülözhetetlen eszköze a leírt szó, betű, a könyv. A könyv felemelheti egy ember életét, de pokolba is zúdíthatja, istenképmást nevelhet egy emberből, de esúf torzová sülyesztheti.

A könyv fontosságának tudatában legényegyleti nevelésünk területén igen nagy gondosságot fordítottunk okos olvasására. Ezért alapítottuk meg évtizedekkel ezelőtt már a Központban a Könyvbarátok Társaságát, hogy vezessen, irányítson, támogasson a könyvekkel való barátokozásunk terén. Évente tíz könyvet tűzünk ki elolvasásra és megbeszélésre. Az emberi élet megnyilvánulásának különböző területeiről: vallás, tudomány, erkölcs, földrajz, történelem, politika, közgazdaság, regények, költemények stb. A Könyvbarátok Társaságának vezetője minden könyvből a tagoknak előre általános tájékoztatást nyújtott a tartalomjegyzék fejezeteinek állandó szemmelartása mellett. A könyvet beállította az emberi élet, világnézet síkjába, fel-

fedte összefüggéseit. Ezután egy hónapon belül minden tag elolvasta ugyanazt a könyvet. Utána a következő hónapban heti összejövetelkor az elolvasott könyv általános és részleges megbeszélése következett a könyv eszményeinek, stílusának, nyelvezetének, szerkezetének, hatásának szempontjából. Ami tanulságot az emberi életből egy könyv csak adhat, azt az utolsó cseppig kitanulmányoztuk belőle.

Ezt a módszert ajánlom olvasóink könyvszerető táborának és egyleteinknek. Az eljárás tehát kettős: egy évre tíz könyvnek kijelölése és az egyszer mindenki által elolvasott könyvnek a közös együttesben történő alapos és szakszerű megtárgyalása.

Itt mindjárt pályázatot is hirdetünk olvasóinknak. Tessék leírni egy ív árkuspapírra az elképzelt tíz könyvet, milyen tárgyról szóljanak? Az emberi élet milyen területéről legyenek. A legjobb írást leközzöljük és az általa a legjobb óhajtott területről szóló könyvvel jutalmazzuk.

I P T.

HA MÁR bentvagyunk a betűkben és a „Társaság”-okban, akkor vegyünk mégegyet hozzájuk: „Iparpolitikai Társaság”. Ennyit jelent az IPT. Jelenti azt a társaságot, ahová az ipari közelet legkimagaslóbb szellemi és gyakorlati téren működő egyéniségei bosorozódtak nemzetgazdaság szempontjából és általában nemzeti életünk és jövőnk szempontjából is oly sorsdöntően fontos ipari területén minden megnyilvánulásnak, tanulásnak, óhajnak és lehetőségnek a legmagasabb szinten való bírálására, figyelésére, gazdagítására, irányítására. Ha valahol ilyen segítségre szükség van, akkor legelső sorban szükség van erre a kisipari fronton. Az elmúlt százszázadban kimondták ránk, kisiparosokra a lassú kihálásnak, kivészésnek szentenciáját. Az utolsó percben érkezett a segítség. Kezdünk egy kicsit lábraállni. És félve reménykedni szebb jövőt színezve magunk elé. És most megint társadalmi átváltódás kellős köpébe kerültünk. Új világrend vajudik körülöttünk. Egyenlőre vajudásának kímáit érezzük s nem tudjuk, a megszületett jövő mit tartogat számunk-

ra? De meg ezen felül is őrsgévváltásról beszélnek, sőt őrsgévváltás folyik. Nem maradunk mi nagyon le megint?

Kell tehát, hogy legjobbjaink virasszanak felettünk! Szükséges tehát az Iparpolitikai Társaság minél erőteljesebb tevékenysége. Szükséges hogy rája tekintsünk, nála hallgatózunk, benne bizzunk. És szükséges, hogy községünk, városunk ipari társadalmi közéletének legjobbjait, akiknek szándéka tisztaságában, munkájuk önzetlenségében jobban hiszünk, mint a magunkéban, ebbe az Iparpolitikai Társaságba bekérjük, beléptessük.

Az új szezontól kezdve, állandó mozikritikát közlünk. És minden mozi-tiltásról és levélben is szívesen állunk olvasóink rendelkezésére. Addig is augusztus 31-i határidővel pályázatot hirdetünk mozilátogatóink részére. Legfeljebb egy árkusvire terjedő kritikai beszámoló irandó egy általunk ezévben látott mozidarabról. Természetesen olyan darabról van szó, amely legjobban tetszett, vagy nem tetszett — megolokandó, hogy miért, amely legjobban megmaradt emlékezetemben — miért, — amelyet jó, vagy rossz tulajdonságai miatt leginkább vagyok hajlandó megkritizálni. Jutalom: közlés, könyv.

Szent Ferencrendi atyákat búcsúztatunk és köszöntünk

A rendi főhatóság salgótarjáni egyletünk lelkes és nagy kedvvel alkotó ügyvezető elnöket, vitéz P. Szabó Szerényt Budapestre helyezte. A nehéz bányavidék területén fáradhatatlan munkával annyi gyönyörű eredményt csiszolt ki az egylet életéből. Hálás köszöntéssel, abban a reményben búcsúztatjuk, hogy legközelebb megint köszönhetjük valamelyik egyletünk élén. Az egylet új elnöke: P. Timkó Lázár atyát, aki eddig Csongrádon teremtett csodákat a legényegyleti élet területén, nem kell külön bemutatnunk. Szeretettel üdvözlöljük az egész szövetség nevében.

Álmaink Napsugárkája örökké álom maradsz?

A NAPILAPOK büntetőrovatában iparoskollegáink állandóan és sokat szerepelnek, név és foglalkozás tüzetes megjelölésével. Mennyi keserűséget okozott ez már nekünk! Sokat gondolkodtunk azon, vajjon azért van-e ez, mert a lapok a mi standunkra nincsenek tekintettel, tapintattal? Vagy azért, mert tényleg a mi kollegáink területéről van a legtöbb büntett és most nemcsak a politika terére gondolunk, de sajnos, épp e hét folyamán a házasság területe is sok ily szerencsétlenséget mutat. Meg is írják a lapok: a büntény oka — a férj megöli a feleségét, a feleség a férjét, öngyilkosság stb. — szerencsétlen házasság.

Hát igen, szerencsés házasság! Tényleg olyan ritka, mint a fehér holló? Számítóknak út ki szerencsétlenül? Vagy idealisták is mindig szerencsétlenül végzik? Pedig kicsoda álmaink vannak a házasságról, annak boldogságáról, egész életet kitöltő gyönyörű tartalmáról. Gyönyörű gyerekek útján az örökéletbe való benyulásomról, a házasság koronájáról és királynőjéről: a nőről, feleségről, anyáról. Ezek az álmok a fiatal férfi előtt a leghatártalanabbak idősebb korban sok tapasztalattal főbeütve talán csendesebbek, de mindig gyönyörű álmok és ügylátszik, mindig elérhetetlenek maradnak.

Talán azért van ez, mert a férfi összes veleszületett, beléteremtett a végtelen és az örökkétartó utáni vágyait ügylátszik, a nőn keresztül keresi. A férfi örök vágya a tökéletes — tehát hiánynélküli és örökkétartó — szépség, jószág, igazság után ösztönösen a nőben és a nő által keresi kielégülését, értelmét, megnyugvását, közvetítését és ezért beleálmodja mindezt és belevágyja a nőbe. Mintegy a nőt bizza meg ezeken megvalósításával, juttatásával, kiközvetítésével. Minden ilyen igényt és vágyát mintegy átadja a nőnek, a küldöttnek, a közbenjárónak, az örök forrástól elhozónak.

És ezért álmodunk bele annyi mindent a nőbe! És ezért vágyunk és várunk annyi mindent tőlük, hogy halandó ember ennyit képtelen teljesíteni. Ezért keseredünk el, ezért ábrándulunk ki, ezért marad ügylátszik a sirig betöltetlen és kielégíthetetlen vágyakozásunk és megvalósulatlan a nőről való ösképünk.

Mi tehát a tanulság? Mi férfiak, álmaink túlságosan kiszínezett világából szállunk le a reális talajra. Számlajunk fel az ábrándokkal. Ismerjük meg a női nem testi-lelki együttesének titkait és teljesítőképességét, elégedjünk meg annyival, amit az élet normálisan nyújthat. Ezek között a normál keretek között azonban jogosan kereshetjük és kívánhatjuk a tökéleteset.

A Napsugárkákknak pedig tanulság legyen: a férfiak ily hihetetlen erős fantáziája és szélesen színes, ösztönös ábrándja a nőről nem egészen alapránélküli. Valami egész különlegesnek, felemelni, boldogítani tudónak kell rejleni a nőben, különben értelmetlenek lennének a férfi vágyak, álmok, ábrándok. Hogy mi rejlik a nőben, arra talán legjobban nagy költőknnek, Madáchknak: Az ember tragédiájában megírt szavaival felelhetnénk: Férfi, ha elsőtétül előttd a világ és értelmetlenné válik az élet, segítőtársul küldöm neked a nőt, akinek: gyengéd lelken és finom úterén keresztül eljut hozzád Isten üzenete, Isten segítsége. Értse és érezze át tehát minden Napsugárka, hogy külön isteni küldetése is van mindegyiknek a férfivilág számára. Dalban elvarázsló, természetfeletti világból átszűrődő istenszó, istenmosoly, istenkegyelem, segítség.

Amint az ember testi-lelki együttesének igen nagy

területét még mély titok fedi, de különösen titok fedi a női pszichét, a női élet területét. Ez még a nők által is ismeretlen terület, az az, ami a titokzatosság, tehát az újság elmulhatatlan és erős varázsát adja a férfivilág részére. Ez teszi állandó rejtélyé a nőt és éppen azért állandó kíváncsiságának és kívánságának tárgyává a férfi előtt. Hátha mindehhez most hozzávesszük ennek a természetfeletti küldetésnek is titkát, ennek az Istenközvetítésnek is természetfelettségét, akkor igazán a földi élet örök idejére a titoknak, rejtelmeknek, varázsnak, szépségnek kimeríthetetlen forrása a nő a férfi részére.

Napsugárkák így készüljenek a családi együttesre, amely egyedül nyújtja csak a földön elérhető boldogság tökéletességét, százszázalékát. Kapcsolódjunk be minél tökéletesebben első programpontunk alapján Krisztusha, legyünk tiszta szeretet, közvetítők Krisztus és a ránkibozottak között.

Jöjj, ihlető Galamb!

ENDRÉDY ZOLTÁN SANDOR

Oh, ihlető Szentlélek! Istenem!
Esengés minden rezdülésemem.
Pünkösödnek ünnepén Elédbe jöttem,
Téged keres ez mind itt körülöttem,
Hogy esdjünk új, valódi virradást
S hogy mindenünket újra gyúrjad át.
Teérted sír a lant:
Jöjj, ihlető Galamb!

Mutasd erődöt ifjú lelkeken,
Mutass csodát hajótörötteken.
Teremt belénk energiás igéket,
Hogy hajtson bennünk győzedelmi ének.
Csak eszméket kovácsolj, mást soha,
Acéllal üsd szívünk, ha mostoha.
Teérted sír a lant:
Jöjj, ihlető Galamb!

Pusztíts is, mert van dekadencia,
Dörömböl, zúg a zendülők fia.
Miazmás levegő, erőtlen frázis
Uralja népedet, pört és királyt is.
Nagyon sok még a dermesztő hideg,
Mindent találni itt, de nem szívet.
Teérted sír a lant:
Jöjj, ihlető Galamb!

Ne engedd, hogy nyögjünk mi: jöjj,
Mert fáj szavunk, szemünk telíti könny.
Oh, Istenem, tedd, hogy legyünk mi lelkek
Kik tűznyelvéddel győzve énekelnek,
Ha lélek les, már nem kell ostorod,
Légy itt velünk s leszünk is héroszok.
Teérted sír a lant:
Jöjj, ihlető Galamb!

Bánhidai egyletünk e gyönyörű költeményét a pünkösdi országos legénynapon Labancz Imre egyleti pénztáros szavalta.

NYÁRI KURZUSOK. Ismételten hirdetjük nyári kurzusainkat a Főtisztelendő Elnök Urak és az egyleti civil vezetők; világi elnök, dékánok, főtisztviselők részére. Minden páros hét: tehát második, negyedik hét a Főtisztelendő Elnök uraké, papteológusoké. És minden páratlan hét: első, harmadik, ötödik hét civil tisztviselőké. Tehát július 13-tól 16-ig és július 27-től 30-ig dékánok, tisztviselők részére július 6-tól 9-ig, július 20-tól 23-ig Főtisztelendő Elnök urak részére. Augusztusban a sorrend egy kis változást szenved: 3-tól 6-ig elnököknek, 14-től 17-ig dékánoknak, 17-től 20-ig elnököknek és 20-tól 24-ig dékánoknak.

ORSZÁGOS VEZETŐI ÉRTEKEZLET. A kiképző kurzussal kapcsolatban a Főtisztelendő Elnök urak, dékánok és főtisztviselők részére augusztus 20-tól 24-ig országos vezetői értekezletet rendezünk. Nagyon kérjük egyleteinket, hogy a nyári kurzusok folyamán valamelyikre minden egyes legalább egy vezető tisztviselőt küldjön. Jelentkezés srgős! A kurzusok költsége Főtisztelendő Urak részére 10 P, dékánok részére 6 P. Fizetés a kurzus megkezdésével esedékes.

FELHIVJUK azon mélyen tisztelt előfizetők szíves figyelmét, akiknek előfizetési június 30-ra lejárt, hogy a mellékelt befizetési lapon a második félévre szóló előfizetési díjat beküldeni szíveskedjenek.

FELHIVJUK vidéki egyleteink szíves figyelmét arra, hogy szövetségünkben a „Munkás imádkozik“ imakönyv karton, vászon és bőrkötésben, nemkülönbén az összes egyleti nyomtatványok (tagsági könyv, ideiglenes tagsági igazolvány, jelentkezési lap, személyi kartotéklap, tagsági bélyegek, jelvény stb.) kaphatók, a pénz előzetes beküldése, vagy utánvét mellett. Az imakönyv ár: 80 fillér, 1,25 P és 2,50 P.

Testvér! A nyári kiképző kurzuson várnak Téged is!

HIREK

KÖZPONTUNK házikápolnájában az Eucharisztikus Ur Jézus körül csoportosul Kápolnaszövetségünk. Jelen számunkban küldünk mellékeltet ismertetést és egyben felszólítást a belépésre. Kápolnaszövetségünknek minden ellenszolgáltatás nélkül tagja lehet, aki ezirányú készségét írásban bejelenti a Központnak. Kérjük a vidéki egyleti Elnök Urakat, hogy ezirányban szíveskedjenek intézkedni és főleg személyes jópéldával előljárni.

AJÁNDÉK vidéki egyleteinknek. Tóth Tihamér: „Krisztus és az ifjú“ című művét 3 példányban Szövetségünk mindazon Egyleteinek megküldi, amelyek a mellékelt 10457 számú „Tisztes Ipar Budapest“ című csekken előzetesen beküldenek 4 pengőt esomagolási és bérmentesítési díj fejében. Az összeg beérkezése után a Szövetség mindhárom könyvet azonnal továbbítja.

LEGÉNYNAP. Június 15-én szerte az országban szebbnél szebb díszbáborozást tartottak Egyleteink. A hírlapokban, vagy levelekben beérkezett beszámolók közül egy párat alant közlünk:

Igen szép legényegyleti megmozdulás volt a június 15-i legénynap a következő egyleteinkben:

Kunszentmárton (egri főehm.), Kolozsvár (kolozsvári helynökség), Sásd (pécsi ehm.), Sellye (pécsi ehm.), Szeged Csanád ehm.), Hatvan (váci ehm.), Szőlőliget (váci ehm.), Budapest központ (Esztergom főehm.). Külön ki kell emelni a dombóvári (pécsi ehm.) és a soproni (győri ehm.) által rendezett legénynapokat. Álljon itt a soproni világi Elnök Unak, Bellák Károlynak beszédéből egy-két mondat tetremhívásként minden egyleti tagnak: „Vádcsom magamat is azzal, hogy eddig nem adtam azon óhajomnak kifejezést, hogy tanoncom és segédem a Katolikus Legényegylet tagja legyen, ahol Krisztus és házasszeretet, munka és becsület van életecélul kitűzve. Ha ezt megtettem volna és ha mindnyájan megtettük volna, akkor most iparosmter, segéd és tanonc boldogan mondhatná együtt: Isten áldja a tisztes ipart“.

IGEN KEDVES ÜNNEPSÉG volt Szentendrén. Koresok Ferenc volt legényegyleti dékán június 22-én vezette oltárhoz Koren Erzsébet volt Napsugárkát. Az ő nagy ünnepük a Legényegyletnek is nagy ünnepe volt. Egyik legjobb tagunk lépett a pártolótagok sorába. Most is csak a legényegyleti köszöntéssel tudjuk útjára bocsátani: Isten áldja, Isten óvja, Isten vezesse Feri barátunkat házassálettébe.

TUDNIVALÓK a nyári kiképző kurzusok résztvevői részére: A résztvevők a jelzett nap előtti estén vagy a jelzett nap reggelén jelentkezzenek a Központban (Rottenbiller-u. 20–22.) A résztvevők hozzanak magukkal könnyű, kényelmes kertiruhát, mert lehet, hogy a tanfolyamokat kint a Svábhegyen rendezzük, esetleg úsznadrágot is hozzanak magukkal. Kérjük, hogy a Főtisztelendő Elnök Urak a résztvevők neveit előzetesen írásban jelentsék be az érkezési időpont megjelölésével.

TESTVÉR! A legényegyleti nagy család elvár augusztus 20-tól 24-ig az országos vezetőképző értekezletre.

Az Új Nemesség éted él!

Kérjük kedves előfizetőinket, hogy hátralekötött díjait küldjék be a kiadóhivatalnak.

Kiadja: az Orsz. Központi Katolikus Legényegylet, Budapest, VII., Rottenbiller-utca 20–22.

Felélős szerkesztő és felelős kiadó: **VITÉZ PINTÉR JÓZSEF.**

vargyasi Máté Ernő nyomdája, Bp., VIII., József-u. 61. Telefon: 139–259.

